

Thật ra phong trào phản đối nạn ô nhiễm không phải là chuyện mới mẻ gì tại Trung Quốc

Cảnh sát đuổi người biểu tình ra khỏi nhà máy sản xuất pin mặt trời ở Hải Ninh, Trung Quốc, ngày 17/09/2011 REUTERS

Internet đã giúp giới báo và môi trường Trung Quốc huy động công luận gây sức ép buộc chính quyền, trong vòng hơn một tháng phải đóng cửa hai nhà máy gây ô nhiễm.

Chỉ trong hai tuần đầu tiên của tháng, chính quyền Trung Quốc đã buộc phải phản ứng cấp kỳ, ra lệnh đóng cửa một nhà máy sau các cuộc biểu tình phản đối của người dân địa phương. Chính nhờ Internet, hay nói đúng hơn là các mạng xã hội, mà các nhà báo và môi trường đã huy động được dân chúng, gây áp lực lên chính quyền, nhờ vậy mà đã giành thắng lợi trong một số vụ.

Vào tuần trước, hơn 500 người dân sống gần một nhà máy sản xuất tấm pin mặt trời tại Hải Ninh, miền đông Trung Quốc, phản nã vì nạn ô nhiễm, đã biểu tình suốt ba ngày và đã xông vào đập phá cửa xưởng, khiến chính quyền buộc phải đóng cửa nhà máy này, thu hẹp công ty Jinko Solar, một công ty có niêm yết giá cổ phiếu ở thị trường chứng khoán New York.

Các kết quả phân tích cho thấy là nhà máy nói trên thải ra một khối lượng rất lớn chất fluorure, một chất rất độc hại và hàm lượng cao. Người dân địa phương đã đòi phải giải thích lý do vì sao ở con sông kề bên có nhiều cá bị chết như thế.

Việc đóng cửa tạm thời nhà máy của Jinko Solar diễn ra ngay sau việc đóng cửa một nhà máy hóa dầu ở Đới Liên, miền đông bắc Trung Quốc, nơi mà vào giữa tháng 8 vừa qua, 12 ngàn người cũng đã biểu tình phản đối tình trạng ô nhiễm do nhà máy này gây ra.

Theo nhận định của hãng tin AFP, trong hai việc nói trên, phản ứng của chính quyền rất là nhanh chóng, trong bối cảnh mà phong trào chống nạn ô nhiễm, ngày càng trở nên mạnh mẽ ở Trung Quốc, đang phát triển mạnh mẽ, gây lo ngại cho chính quyền Bắc Kinh.

AFP trích lời ông Phelim Kine, trưởng bộ phận báo cáo về nhân quyền Human Rights Watch, cho biết: “Người dân Trung Quốc, đặc biệt là thành phố trung tâm, ngày càng ý thức về tác động của ô nhiễm môi trường đến sức khỏe của họ. Họ không còn sẵn sàng chấp nhận một cách thức đáng tình trạng hiện nay”.

Thật ra phong trào phản đối nạn ô nhiễm không phải là chuyện mới mẻ gì tại Trung Quốc, quốc gia mà tăng trưởng kinh tế quá nhanh trong 30 năm qua đã gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng về không khí, đất đai và nguồn nước.

Những nhu cầu các mạng xã hội mà những thông tin về các vấn đề môi trường được phổ biến rộng rãi, làm dấy lên các cuộc biểu tình phản đối những nhà máy gây ô nhiễm. Việc đóng cửa hai nhà máy ở Hồ Bắc và Đới Liên chính là do sức mạnh ngày càng tăng của Internet tại Trung Quốc, nơi mà người dân rất hay truy cập các mạng xã hội.

Tuy rằng người sử dụng Internet ở Trung Quốc (đặc biệt là gần 500 triệu) bị kiểm soát chặt chẽ, nhưng với sự bùng nổ về số lượng các trang blog, các nhà kiểm duyệt không thể ngăn chặn hết những luồng thông tin.

Chính một blogger sống gần khu vực xảy ra tai nạn xe lửa cao tốc ở Ôn Châu tháng bảy vừa qua dường như là người đầu tiên tiết lộ tại nạn này. Trong những giờ và những ngày sau đó, các trang blog tràn ngập những phản hồi và tại nạn đã khiến gần 40 người chết và 200 người bị thương.

Cũng chính các blogger dường như là những người làm dấy lên các cuộc biểu tình đòi đóng cửa nhà máy hóa dầu ở Đới Liên.

Còn tại Hồ Bắc, khi các cuộc biểu tình nổ ra vào đầu năm tuần qua, thông tin đã lan truyền nhanh chóng trên mạng. Đới Liên Chấn động, Tân Hoa Xã buộc phải đưa tin về việc này và thậm chí, chính quyền loan báo đóng cửa nhà máy đó. Những mặt nạ đã bị vứt bỏ vì từ “phao tin đồn thổi” trên mạng, một hành động cho thấy chính quyền ngày càng quan ngại về tác động của Internet đến việc phong trào chống ô nhiễm môi trường nước này.

